

6. BÖLÜM

Diğer Birincil Başağruları

Aydın Talip YILDOĞAN¹

GİRİŞ

Primer başağruları santral sinir sistemi ve diğer sistemik hastalıklarla ilişkili olmayan başağrılardır. Primer başağruları migren, gerilim tipi başağrısı, trigeminal otonomik sefalaljiler ve diğer birincil başağruları olmak üzere dört ana başlıkta sınıflandırılabilir.

Diğer birincil başağruları; primer öksürük başağrısı, primer egzersiz başağrısı, primer seksüel aktivite ile ilişkili başağrısı, primer gök gürültüsü başağrısı, soğuk uyarıcı başağrısı, dışarıdan uygulanan basınca bağlı başağrısı, primer saplanıcı başağrısı, nummuler başağrısı, hipnik başağrısı ve yeni günlük ısrarlı başağrısıdır.

1. Primer Öksürük Başağrısı

Primer öksürük başağrısı, herhangi bir intrakraniyal bozukluğun yokluğunda, öksürme veya diğer valsava manevralarıyla (hapşırma, ıkınma, gülme, ağlama vb.) tetiklenen, iyi huylu bir başağrısıdır.^{1,2}

Primer öksürük başağrısı ani başlar, başağrısı dağılımı genellikle iki taraflıdır ve birkaç saniyeden birkaç dakikaya kadar sürer, ancak bu süre bazı hastalarda iki saate kadar uzayabilir. Bu başağrularına bulantı, kusma, ışık veya ses duyarlılığı, burun akıntısı, konjunktival kızarıklık ve lakrimasyon genellikle eşlik etmez.^{3,4}

¹ Uzm. Dr., Nöroloji, Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi, yildoganaydintalip@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Bahra AJJon. Other primary headaches—thunderclap-, cough-, exertional-, and sexual headache. 2020;267(5):1554-1566.
2. Arnold MJC. Headache classification committee of the international headache society (IHS) the international classification of headache disorders. 2018;38(1):1-211.
3. Cordenier A, De Hertogh W, De Keyser J, Versijpt JJTjoh, pain. Headache associated with cough: a review. 2013;14(1):1-7.
4. Cutrer FM, Boes CJJNc. Cough, exertional, and sex headaches. 2004;22(1):133-149.
5. Smith WS, Messing ROJHTJoH, Pain F. Cerebral aneurysm presenting as cough headache. 1993;33(4):203-204.
6. Ertsey C, Jelencsik IJC. Cough headache associated with Chiari type-I malformation: responsiveness to indomethacin. 2000;20(5):518-520.
7. Eross EJ, Swanson JW, Krauss WE, Parisi JEJH. A rare cause of cough headache in an adult. 2002;42(5):382.
8. Chen P, Fuh J, Wang SJC. Cough headache: a study of 83 consecutive patients. 2009;29(10):1079-1085.
9. Siavik RS, Rhoney DHJNr. Indomethacin: a review of its cerebral blood flow effects and potential use for controlling intracranial pressure in traumatic brain injury patients. 1999;21(5):491-499.
10. Upadhyaya P, Nandyala A, Ailani JJCn, reports n. Primary exercise headache. 2020;20(5):1-4.
11. Goadsby PJ, Evers S. International Classification of Headache Disorders-ICHD-4 alpha. Sage Publications Sage UK: London, England; 2020.
12. Halker RB, Vargas BBJCp, reports h. Primary exertional headache: updates in the literature. 2013;17(6):337.
13. Cutrer FM, Huertter KJHTJoH, Pain F. Exertional headache and coronary ischemia despite normal electrocardiographic stress testing. 2006;46(1):165-167.
14. Pascual J, Iglesias F, Oterino A, Vazquez-Barquero A, Berciano JJN. Cough, exertional, and sexual headaches: an analysis of 72 benign and symptomatic cases. 1996;46(6):1520-1524.
15. Diamond S, Medina J. BENIGN EXERTIONAL HEADACHE-SUCCESSFUL TREATMENT WITH INDOMETHACIN. AMER ASSOC STUDY HEADACHE 875 KINGS HIGHWAY, STE 200, WOODBURY, NJ 08096; 1979:249-249.
16. Mathew NTJHTJoH, Pain F. Indomethacin responsive headache syndromes. 1981;21(4):147-150.
17. Cutrer FM, DeLange JJNc. Cough, exercise, and sex headaches. 2014;32(2):433-450.
18. Utku UJMP, Practice. Primary headache associated with sexual activity: case report. 2013;22(6):588-589.
19. Cutrer FMJUW, MA. Primary headache associated with sexual activity. 2013;
20. Frese A, Rahmann A, Gregor N, Biehl K, Husstedt I, Evers SJC. Headache associated with sexual activity: prognosis and treatment options. 2007;27(11):1265-1270.
21. Frese A, Gantenbein A, Marziniak M, Husstedt I-W, Goadsby PJ, Evers SJC. Triptans in orgasmic headache. 2006;26(12):1458-1461.
22. Sekhon S, Sharma R, Cascella MJS. Thunderclap Headache. 2020;
23. Schwedt TJJCLLiN. Thunderclap headache. 2015;21(4):1058-1071.
24. Chebini A, Dilli EJCn, reports n. Cold stimulus headache. 2019;19(7):1-4.
25. Garza I, Swanson JW, Dashe JF. Cold stimulus headache.
26. Krymchantowski AVJCP, reports h. Headaches due to external compression. 2010;14(4):321-324.
27. Ferrante E, Rossi P, Tassorelli C, Lisotto C, Nappi GJTjoh, pain. Focus on therapy of primary stabbing headache. 2010;11(2):157-160.

28. Cutrer FM. Primary stabbing headache.
29. Janjua MS, Singh P. Nummular headache. 2019;
30. Cutrer FM. Nummular headache.
31. Al Khalili Y, Chopra P. Hypnic Headache. 2020;
32. Cutrer FM, Swanson JW, Dashe JF. Hypnic headache.
33. Tyagi AJAoIAoN. New daily persistent headache. 2012;15(Suppl 1):S62.
34. Garza I, Schwedt TJUW, MA: UpTo-Date. New daily persistent headache. 2010;